

Využití programu GeoGebra v Matematické analýze

Zuzana Morávková, KMDG, VŠB-TUO

29.3.2012

Obsah přednášky

- všeobecné informace o programu GeoGebra
- vybrané problematické pojmy z Matematické analýzy - interaktivní pomůcky
- stručný popis vlastností programu
- další možnosti využití GeoGebry ve výuce matematiky

Všeobecné informace o programu GeoGebra

O programu

The logo for GeoGebra, featuring the word "GeoGebra" in a grey sans-serif font. The letter "o" in "Geo" is replaced by a blue geometric shape consisting of five interconnected circles forming a pentagon.

Název: Geometrie + Algebra

Autor: Markus Hohenwarter, Johannes Kepler University Linz

Licence: GNU

OS: Windows, Linux (Unix), Mac

Web: <http://geogebra.org>

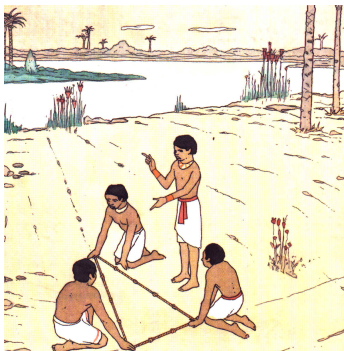
Co je GeoGebra?

GeoGebra je volný a multiplatformní dynamický software pro všechny úrovně vzdělávání, poněvadž spojuje geometrii, algebru, tabulky, znázornění grafů, statistiku a infinitezimální počet, to vše v jednom balíčku. Tento program získal četná ocenění pro vzdělávací software v Evropě a USA.

Stručný přehled

- Grafika, algebra a tabulky jsou propojeny a plně dynamické
- Jednoduše použitelné uživatelské prostředí, mnohé výkonné funkce
- Autorizační nástroje k vytvoření výukového materiálu na webové stránce
- Přístupné milionům uživatelů na celém světě v mnoha jazycích
- Free a open source software

Vybrané problematické pojmy z Matematické analýzy

Řekni mi a já zapomenu.
Ukaž mi a já si zapamatuji.
Nech mne to dělat a já pochopím.

Optimistické heslo

Naši studenti nejsou hloupí, jsou jen špatně motivovaní.

Matematická analýza - vybrané „problematické pojmy“

Interaktivní pomůcky

- [bod na grafu funkce](#)
- [posuny elementárních funkcí](#)
- [inverzní funkce](#)
- [složená funkce](#)
- [derivace jako směrnice tečny](#)
- [extremální úlohy](#)
- [množina bodů v rovině](#)

Stručný popis vlastností programu

Obecné objekty

- číslo, úhel $a=12$ $\alpha=30^\circ$ nebo $\alpha=\pi/6$
- komplexní číslo $u=2+4i$
- logická proměnná $a=true$
- seznam (bodů, úseček, kružnic, funkcí ...) $a=\{12,3,15\}$
- matice $A=\{\{1,2,3\},\{4,2,5\}\}$
- text $text="ahoj"$, lze psát v LaTeXu
- obrázek

Geometrické objekty

- bod, vektor
  - v kartézských souřadnicích $A=(3,2)$ $u=(1,2)$
  - v polárních souřadnicích $A=(10;90^\circ)$ nebo $A=(10;\pi/2)$
- funkce $f(x)=\sqrt{x}$ $f(x)=\text{Funkce}[\sin(x),3,5]$
- křivky
  - parametricky $p=\text{Krivka}[\cos(t), \sin(t), t, 0, \pi]$
  - explicitně $p:x^4+y^3=2x*y$
- přímky
  - obecným předpisem $p:2*x+4*y-8=0$
  - parametricky $p:X=(-5,5)+t*(4,-3)$
  - explicitně $p:y=3*x+2$
- nerovnosti
- intervaly
- kuželosečky (kružnice, parabola, hyperbola, elipsa)

Typy objektů

- **volné** - objekty, které nezávisí na jiných objektech (např. nový bod)
- **závislé** - objekty, které závisí na jiných objektech (např. průsečík)
- **pomocné** - objekty, které jsou v úloze pomocné (např. text)

Aktivní objekty

- posuvník
- zaškrtačací políčko
- textové pole
- tlačítko

Nástroje - Aktivní prvky - Posuvník

Umožňuje, aby číslo nabývalo hodnot v daném rozsahu s daným krokem.

Vzhled posuvníku: náhodná hodnota, vodorovný/svislý posuvník, šířka posuvníku

Animace: rychlost animace, např. hodnota 1 znamená, že celý rozsah proběhne za 10 s (hodnota 0.1 za 100 s)

opakování: oscilující (tam a zpět), rostoucí, klesající, rostoucí (jedenkrát)

Zaškrťovací políčko pro zobrazení/skrytí objektu

Nástroje - Aktivní prvky - Zaškrťovací políčko

Slouží k zobrazení a skrytí objektu.

Zaškrťovací políčko je grafickou reprezentací Boolovské proměnné.

Vložit tlačítko

Nástroje - Aktivní prvky - Vložit tlačítko

Slouží k spouštění seznamu příkazů z GeoGebry nebo Javaskriptu.

Vložit textové pole

Nástroje - Aktivní prvky - Vložit textové pole

Slouží k zadání hodnot do objektu pomocí textového pole.

Vlastnosti objektu

Zobrazit objekt: zda bude nebo nebude objekt zobrazen na nákresně

Výběr povolen: nelze vybrat ukazovátkem na nákresně

Zobrazit popis: zda bude nebo nebude u objektu zobrazen popis a jaký (název, název & hodnota hodnota, popisek)

Zobrazit stopu: objekt (bod, přímka...) při pohybu po nákresně zanechává stopu

Animace zapnuta: například bod na objektu, vlevo dole na nákresně je tlačítko na zastavení a spouštění animace

Upevnit objekt: upevnění objektu na nákresně - nelze s ním hýbat

Pomocný objekt: zda bude nebo nebude objekt mezi pomocnými objekty

Absolutní souřadnice na obrazovce: např. u objektu text – zda bude umístěn na pevných souřadnicích

Vlastnosti - pro pokročilé

Podmínky zobrazení objektu: lze zadat podmínky, za jakých je objekt zobrazen na nákrese

Hodnota výrazu, který použijeme musí být boolovská hodnota.

Dynamické barvy: RGB (R-červená, G-zelená, B-modrá)

Hodnoty barev, neprůhlednost jsou od **0** (0%) do **1**(100%).

Vrstva: objekty jsou na nákrese umístěny ve vrstvách, 0 je nejspodnější, 9 nejvrchnější

Umístění: zda má být objekt na nákrese 1 nebo na nákrese 2

Export

- dynamický pracovní list (html + java applet)
- grafický formát (png, pdf, eps, svg, emf)
- animace (gif)
- PSTricks (article, beamer)
- GeoGebraTube

Další možnosti využití GeoGebry ve výuce matematiky

Další možnosti využití GeoGebry ve výuce matematiky

- lineární algebra
- statistika
- numerické metody

Na adrese <http://mdg.vsb.cz/zmoravkova/InteraktivniPomucky/>

Děkuji za pozornost